

Examen VWO 2017

tijdvak 1
woensdag 24 mei
13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen horen een bijlage en een antwoordblad.

Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Achter dit examen is een erratum opgenomen.

Dit examen bestaat uit 51 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 57 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Erguvan Mevsimi

- 1p 1 Birinci paragraftaki 'aydınlık günlerin müjdesi' sözcük öbeği aynı paragraftaki hangi sözcük öbeğine gönderme yapmaktadır?
A Bu, İstanbullu için dönüm noktasıdır.
B Erguvan ağaçları çiçeklenmeye başlamıştır.
C İstanbul'da ağaçlar yapraklarını dökmüştür.
D Kış mevsiminin uzun günleri sona ermiştir.
- 1p 2 Abdülhak Şinasi Hisar'a göre ruhumuza mutluluk veren şey nedir?
A bahar mevsimi
B çiçek kokulu hava
C erguvanın tonları
D renk cümbüşü
- 2p 3 Welke vijf kleuren heeft de judasboom (erguvan ağacı) volgens de tekst?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 4 Welke drie andere bloemen hebben invloed op de geur van de judasboom?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 5 Yazar, erguvan ağaçlarını nasıl bir ruh haliyle anlatıyor?
A hayran
B hüzünlü
C kızgın
D şaşkın

Tekst 2 Kahvenin Öyküsü

- 1p 6 Welke gevolgen hadden de belemmeringen voor de koffiehandel in het Ottomaanse Rijk?
Citeer het zinsdeel waarin dit wordt uitgelegd.
- 1p 7 Beşinci paragraftaki 'Levanten' ifadesiyle kastedilenler kimlerdir?
A Afrikalılar
B Araplar
C Avrupalılar
D Türkler

- 1p 8 Parçaya göre Avrupalıların kahveyle tanışmalarına en çok katkıda bulunan meslek grubu aşağıdakilerden hangisidir?
A askerler
B gezginler
C kahveciler
D tüccarlar
- 1p 9 Wat zou volgens de tekst de verklaring kunnen zijn dat de Engelsen pas zo laat kennisgemaakt hebben met koffie?
- 1p 10 19. yüzyılda Brezilya'nın uluslararası kahve ticaretinde önemli bir yere sahip olmasının nedeni nedir?
A 1962 yılında yapılan Uluslararası Kahve Anlaşması
B Brezilya'da kahvenin geniş kitlelerce tüketilmesi
C Brezilya kahvesinin özel bir aromaya sahip olması
D diğer ülkelerde baş gösteren yaprak hastalığı
- 2p 11 Zijn de onderstaande beweringen juist of onjuist volgens de tekst? Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
1 De Brazilianen zijn koffiehandelaren.
2 De Levantijnen zijn koffieproducenten.
3 De Nederlanders zijn koffiehandelaren.
4 De Ottomanen zijn koffieproducenten.

Tekst 3 Konya Ovasında Bir Müze: Sille

- 1p 12 Parçada Sille'nin 'tenzil-i rütbeye uğradığı' belirtilirken anlatılmak istenen nedir?
A Sille'nin eski statüsünü kaybettiği
B Sille'nin giderek değerinin arttığı
C Sille'nin tanıtımının etkin yapıldığı
D Sille'nin unutulmaya yüz tuttuğu
- In de tekst worden twee redenen genoemd waarom Sille altijd een belangrijke trekpleister is geweest.
- 2p 13 Schrijf deze twee redenen op.
- 1p 14 İkinci paragrafta geçen 'gözümüzü karartıp' deyimini hangi anlamda kullanılmaktadır?
A derinden bir ah çekip
B heyecanımızı gizleyip
C korkumuzu bastırıp
D sessizce uzaklaşıp

- 1p 15 Kies bij de open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.
- A evleri
  - B heykelleri
  - C mabetleri
  - D mağaraları
- 1p 16 Yazar mağaraları gezerken neden zorlandıklarını belirtmektedir?
- A duvarlardaki çıkıntılardan
  - B havalandırmanın kötülüğünden
  - C mağara geçişlerinin darlığından
  - D mağara tavanlarının basıklığından
  - E yerlerdeki çukurların derinliğinden
- 1p 17 Yazarı, Sille'deki yaşamı yakından gördüğünde şaşırtan nedir?
- A Beşgöbek halılarının artık yapılmaması
  - B çömlek, güveç gibi hediyelik eşyaların fiyatı
  - C Sille'nin tarihi dokusunun tahrip edilmesi
  - D taş işçiliğinin eski önemini kaybetmesi

Tekst 4 Astronom Van Gogh

- 1p 18 İkinci paragrafta geçen "Yıldızlı bir ... koymak yetmiyor" ile anlatılmak istenen nedir?
- A sanatçının astronomi bilimine sadık kaldığı
  - B sanatçının içinde bulunduğu bunalım
  - C yıldızların gökyüzüne özenle işlenmesi
  - D yıldızların siyah-beyaz resmedilemeyeceği
- In alinea 1 worden twee verschillende meningen over de schilderkunst van Van Gogh naar voren gebracht.
- 1p 19 Welke van deze twee meningen wordt in alinea 4 nader toegelicht door Jean-Pierre Luminet?
- 1p 20 Parçaya göre yedinci paragraftaki "Güneş'in bütün haşmeti" ifadesi neyi kanıtlamaktadır?
- Van Gogh'un
- A güneş doğarken çalıştığını
  - B odasının güneş aldığını
  - C odasının ne yöne baktığını
  - D yıldızları gözlemlemediğini

- 2p 21 Welke vier geschreven bronnen heeft de sterrenkundige Jean-Pierre Luminet gebruikt voor zijn onderzoek, volgens de tekst?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 22 Welke twee bewijzen voert Luminet aan voor het feit dat Van Gogh 'Starry Night (: Saint-Remy-de-Provence Üzerindeki Yıldızlı Gece)' bij zonsopgang heeft geschilderd?
Je moet in het Turks antwoorden.

Don Olson en Russell Doeschere hebben wetenschappelijk onderzoek gedaan naar het schilderij 'Het Witte Huis' bij nacht.

- 2p 23 Zijn de onderstaande beweringen juist of onjuist volgens de tekst? Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 16 juni 1890 was een regenachtige dag.
  - 2 Het Witte Huis op het schilderij bestaat niet meer.
  - 3 Van Gogh heeft het schilderij 's nachts gemaakt.
  - 4 Venus is de enige schitterende ster op het schilderij.

Tekst 5 Kokuların Sırrı

Kies bij iedere open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.

- 1p 24
- A ambalajı
  - B formülü
  - C gizemi
  - D kaynağı
- 1p 25
- A fabrikasının
  - B gizeminin
  - C kokusunun
  - D öyküsünün
- 1p 26
- A başarıyı
  - B konforu
  - C şöhreti
  - D ünü

1p 27

- A etiket
- B numara
- C kapak
- D resim

1p 28

- A eşyayı
- B imajı
- C sanatçıyı
- D şişeyi

1p 29

- A annesinin
- B babasının
- C modanın
- D parfümerinin

1p 30

- A ambalajlanıyor
- B geliştiriliyor
- C saklanıyor
- D üretiliyor

1p 31

- A çalınmadığını
- B değişmediğini
- C keşfedilmediğini
- D kopyalandığını
- E üretildiğini

Tekst 6 Karl Marx Kimdir?

1p 32 Karl Marx'ın, Berlin Üniversitesi'nde eğitimine devam etmesinin sebebi nedir?

- A ailesinin isteği
- B eğitimin kolaylığı
- C ekonomik durumu
- D öğretmenlerinin tavsiyesi
- E siyasi görüşleri

- 1p 33 Karl Marx ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?
A Felsefe doktorasıyla akademik hayatı başlamıştır.
B İçinde yaşadığı siyasi ortam oldukça düzenlidir.
C İktisadi sorunların temeli toplumsal isyandır.
D Siyasi olayların asıl nedeni ekonomik sıkıntılardır.
- 1p 34 Karl Marx'ın özellikle siyasi anlamda radikalleşmesinin sebebi nedir?
A diplomatlarla yaptığı konuşmalar
B güvenlik güçleriyle yaşadığı sıkıntılar
C politikacılarla yaptığı tartışmalar
D seçimlerde gördüğü haksızlıklar
- 1p 35 Parçaya göre tarihsel süreçte insanoğlunun vermiş olduğu en önemli sınav nedir?
sınıfların
A birbirlerine karşı olan mücadelesi
B çarpık siyasi düzene ses çıkarmaması
C doğaya karşı yılmadan çalışması
D siyasi çıkarlarını önde tutması
- 1p 36 Aşağıdaki yorumlardan hangisi **doğrudur**?
A Hegel'e göre, ekonomi tarihin belirleyicisidir.
B Hegel'e göre, tarihi oluşturan toplumun ruhudur.
C Marx'a göre tarihi olayların temeli felsefedir.
D Marx'a göre tarih, yazının bulunuşuyla başlar.

Volgens Karl Marx zijn er twee essentiële factoren die nodig zijn om een goed product te maken.

- 2p 37 Schrijf deze twee factoren op.
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 38 Parçaya göre insanların hangi toplumsal üretim ilişkisine sahip olduklarını belirleyen etken nedir?
A analiz gücü
B değerlendirme yetisi
C ekonomik durumu
D toplumsal sınıf
- 1p 39 Bu parça, aşağıdaki yazın türlerinden hangisidir?
A deneme
B eleştiri
C fıkra
D makale
E sohbet

Tekst 7 Bees & Biz

- 1p 40 Parçaya göre çiçekler neden arıları bir mıknatıs gibi kendilerine çekerler?
A genlerini yayma içgüdüsünden
B nektarlarını paylaşma arzusundan
C pestisitlerinden kurtulma isteğinden
D yok olup gitme korkusundan
- 1p 41 Altıncı paragrafta geçen '**değerler**' ile ifade edilen nedir?
A arılar
B kaliteler
C mesajlar
D veriler
- Bijen produceren niet alleen honing.
1p 42 Schrijf de andere vier producten op die in de tekst worden genoemd.
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 43 Prof. Dr. Boyacıoğlu'na göre 'Kovanımı İzliyorum' projesinin en önemli amacı nedir?
A bilgi alışverişini artırmak
B kovan hırsızlığını önlemek
C kovan ısını ayarlamak
D tarım pestisitlerini azaltmak
- 1p 44 Wat bedoelt de schrijver met de woorden 'insanlığın çevresel izleri' in de laatste alinea?

Tekst 8 Fransa Bisiklet Turu

- 1p 45 Welke twee tegengestelde eigenschappen maken het wielrennen interessant?
- 1p 46 In welke alinea noemt de schrijver de plezierige kanten van de Tour de France?
- 1p 47 Fransa Bisiklet Turu'nun **gerçek** fikir babası kimdir?
A Geo Lefevre
B Henri Desgrange
C Leon Blum
D Maurice Garin
- 1p 48 Om welke drie redenen deed de Tour de France de grootste steden van Frankrijk aan?

- 1p 49 Parçaya göre Fransa Turu'nun otuzlu yıllarda popülerleşmesinin en önemli nedeni nedir?
- A güzergâhın komşu ülkelerden geçmesi
  - B olumlu çalışma şartları
  - C radyo ve televizyonun gelişmesi
  - D spor gazeteleri arasındaki tiraj savaşları

Lees bij de volgende opgaven steeds eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 9 Moğolların Gizli Tarihi

Je moet een werkstuk schrijven over de militaire en bestuurlijke organisatie bij de Mongolen.

- 1p 50 In welk hoofdstuk vind je informatie over de eerste militaire overwinning?

Tekst 10 Küre Dağları

Je doet onderzoek naar nationale parken in Turkije. Je kwam erachter dat de Küre-bergen een bijzonder landschap hebben.

- 1p 51 Hoe hebben de Küre-bergen hun biodiversiteit heel lang kunnen behouden?
Geef twee verklaringen.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.

Turks vwo

Centraal examen vwo

Tijdvak 1

Opgaven

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vwo

Bij het centraal examen Turks vwo op woensdag 24 mei, aanvang 13.30 uur, moeten de kandidaten de volgende mededeling ontvangen. Deze mededeling moet bij het begin van de zitting worden voorgelezen en/of aan de kandidaten worden uitgereikt.

Op **pagina 4, vraag 20**, het woord

yedinci

vervangen door:

sekizinci

Het College voor Toetsen en Examens
Namens deze, de voorzitter,

drs. P.J.J. Hendrikse